

SENMANARI POPULAR, HUMORISTICH Y LITERARI

DONARÀ UNA LLISSÓ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Molas, núm. 24, entressol, 1.ª; Barcelona.

Número solt 5 céntims. --♦-- Atrassats 10 céntims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: semestre, 2 ps. un any, 3 ps.—Fora: semestre, 2'50 ps. un any, 4 p.

Darrerías del sigle XIX

A Inglaterra li fa pesa
lo Transwal.

Per pillada mes ó menos
tant se val...!

LLIBRES

Los Consejos del Cardenal Sancha, per D. J. D. Corbató, Pbre., 2.ª edició. Una peseta.

Táctica de Infanteria. S'està procedint a la segona edició, quedant alguns exemplars de la primera. 60 cèntims un.

Observaciones que los Consejos del Sr. Cardenal Sancha han inspirado á Un Ciudadano español.—2.ª edició. 50 cèntims exemplar.

Catalunya Autònoma.—2.ª edició. 10 cèntims exemplar. 25, 2 ptas. 100, 6 ptas.

De venda en la «Biblioteca Regional» (Molas, 24, entressol, 1.ª), la qual los remet lliures de gastos pel franqueig. La acceptació de tots els llibres anunciats ha sigut gran, com ho proven les edicions que se'n han fet y las que's farán, ajudant Deu.

SEGÓN CERTAMEN

Com varem anunciar, hem overt un segon Concurs, pera premiar la mellor poesia dedicada á Carlos VII en sa festa onomástica. Al autor premiat se li entregaran

¡¡25 pessetas!!

y se li publicará la poesia en lloch preferent del número extraordinari del dia de San Carlos.

Los treballs, que deurán ser enviats á nostra redacció avants del dia 28 del corrent mes, anirán firmats ab las inicials del autor, y portarán un lema que servirà de contrassenya pera donarse á coneixe l'autor y poguer cobrar el premi.

Ha comensat ja, segons tots els indicis, la guerra entre Inglaterra y el Transvaal, últim crim, tal volta, del criminal sigle XIX. Els pobres y pacífics boers tenen á aquestes horas amenassades independència y llibertat, gracias á la codicia desenfrenada de la nació britànica, anomenada per tots els demòcratas espanyols *lliberal per excelencia*.

Així va 'l mon, amichs boers! El lliberalisme, la soi dissant democràcia, vingué á principis d'aquest sigle á borrar (segons deya ella) los escandols y tiranías de las épocas mitj-evales (tant tiránicas que els Reys no tenían ni la meytat del poder de que disposa avuy un Príncep constitucional ó un President de República) y, en efecte, el *democràtic* sigle XIX es la centuria de la Historia en que's registren més crims, més despotismes, més atentats contra l'individu, contra la familia, contra las nacionalitats, contra las rasses.

Tots los republicans espanyols, los demòcratas europeus en massa, han posat y posan als núvols las llibertats, la democràcia y el progrés dels Estats Units, de Fransa y d'Inglaterra, las nacions lliberals per excelencia. ¡Y els Estats Units son els infames rampinyadors de Cuba y Filipinas; Fransa es la nació del Panamá y d'en Dreyfus; Inglaterra, la eterna enemiga d'Europa, es la que atenta contra la independència del Transvaal!

¡Bonica democràcia, la democràcia lliberal! ¡Bonica

llibertat, la llibertat moderna! Es la que tenían els esclaus romans, de morir á latigassos en las orgias dels seus amos. Ab la advertencia de que si *lliurament* no ho feyan, per força devían resignarse. Y es curiós, molt curiós, que al cabo de los años mil... y pico, vingui el lliberalisme á ressucitar las antigas y paganas tiranías, en nom de la llibertat y del progrés. També progressan els cranchs. De cul-á-rreras.

*

Y algún diari republicà y no pochs diaris lliberals han tingut la desfatzatés de protestar de la conducta d'Inglaterra contra 'ls boers. Els demòcratas son aixís. Soltan la més descomunal barbaritat y's quedan tant frescos. Y tant burros. Per supuesto en nom de la il·lustració y del progrés, que duria aquell diputat republicà sospés de Metafísica.

Perque, *vamos á cuentas*, senyors lliure-pensadors y els prego avants que per un moment *no pensin lliurement*, sinó com la Lògica y el sentit comú manan. Que no es lo mateix pensar que fer anar las orelles, poso per cas. Y aném al *idem*.

Segons vostés, totas las desgracias, calamitats y altres excessos dels passats sigles se devían á la Monarquia d'aleshores; y avuy mateix, tots els periódichs republicans, desde l'estúpit País fins á la llesta *Publicidad*, atribueixen totas las desgracias d'Espanya á la forma de govern, á la Monarquia, á la reacció. *Luego*, aquets crims immensos de la lliberal Inglaterra, de la republicana Fransa, dels lliberals y republicans Estats Units, se dehuen á la forma de govern, á la República, al lliberalisme. Tant clara es la conseqüència que estich segur que 'l mateix Rubau Donadeu, ab tot y tenir el cervell tant dur, la comprendria.

Ex ore tuo te judico. La república, donchs, segons sos partidaris, es la causa del embrutiment dels Estats Units, del rampinyament de Cuba y Filipinas, del *chantage* del Panamá, de la guerra escandalosa contra 'ls boers.

Per xó he dit que's necessitava desfatzatés pera que 'ls lliberals protestessin de la conducta d'Inglaterra, la gran lliberal. Misteris de la vida. Com el del *ateo* Morayta, que en el Prolech de la seva *Historia de España* diu que "confia en Dios que..." Y com el d'aquell republicà de Toledo, que en el darrer mitin s'alababa de ser fill de la imperial ciudad... Els republicans son aixís.

UNA AIXECADA DE CAMISA

Nostre estimat y may prou ben ponderat germà l'Excm. Sr. Sanz y Escartin, será lo que vostés vulguin, pero es un bon jan en tota la extensió de la paraula. Jo no sé si es un trompa com diuhen; lo que sí es, un zelós funcionari, fidel cumplidor de las ordres que de Madrid li venen.

No sé per lo que será, pro jo li professo una mica de carinyo; no 'l coneix, ni l'he vist may, ni ganas, pero ab tot, m'es simpàtic. Y per aquest mateix afecte que li tinch, he sentit, pero molt, més de lo que vostés se creuhen, la mala passada que 'ls catalanistas li jugaren.

No sabia jo que 'ls catalanistas fossen gent tant tranquila. Sabia qu'eran capassos de plantar bon cop de fals als que no sabessin dir, clà y català: *setze matjes menjant fetge d'un penjat*; sabia que tenen pit suficient pera cantar *Els Segadors* set senmanas seguidas, sense reposar un sol moment; sabia que alguns d'ells tenian barra de dir que 'l programa de Don Carlos era espigolat en las Bases de Manresa, pro no 'ls creya capassos de agafar al Sr. Gobernador de Barcelona, descordarli las calsas y tirarlashi avall, aixecarli la camisa y posar á la vista de tothom lo seu revingudet panderó.

Pro, deixemnos de panderos de governador que, si hem de jutjarlos per la seva conciencia, acostuman á ser molt bruts, y anem á la historia.

El dia de la inauguració del centre «Els Segadors» de Sans, hi hagué un tranquil que denunciá al Gobernador (no sabém de quin medi va valerse) que els socis d'aquell Centre habían pintat lo tap de la bassa (y perdonin el modo de dir) de la manera mes *subversiva*.

A sobre del tap hi havia l'escut de Catalunya, primorosament pintat, y á sota ¡horror! una ma criminal hi havia pintat l'escut de Castilla!!! Aixís, tal com sona. ¡L'escut de Castilla de cara á la mar, rebent los suaus olors de las flors allí di-

positadas, que no per ser catalanas deixan de ser tant *aromáticas* com las de cualsevol *castellanot!!!* La cosa era grave, gravíssima. Lo Sr. Sanz, segons ens contan, ho considerá aixís també, y disposá, plé d'ira, que 'l jutjat entengués en l'assumpto, y's personés al lloch del crim pera desseguida instruir las corresponents diligencias.

Pro, el jutge cregué que no era prou decorós per éll anar al Centre y dirigir-se de correguda á la comuna y destapar lo pot dels resolis. Fos per aixó, ó fos per un altra cosa, ordená al jutge municipal de Sans que's personés al Centre y averigués si era cert que en aquella casa subjectessen al escut de Castilla á unas funcions de nas tan agradables.

Aixís ho feu el jutge de Sans. Se personá al Centre, entrá á la comuna y..... ¡oh decepció terrible!! ¡No hi havia tap!

Jo trech del cas, qu'es historich, segons asseguran, tres conseqüencias:

- 1.ª Que l'autor de la broma te pochs mal-de-caps.
- 2.ª Que en Sanz Escartin té parents á la Xina.
- 3.ª Que 'ls catalanistas de Sans son una colla de bruts.

Y no ho dich ab cap gana d'ofendrels.

De la abundancia del cor parla la boca

Apreciat Mestre Titas:
Molts anys qu'estich en sa Escola sense mourer gran tabola; pro he anat mirant y veient com los lliberals é impiós han degradat nostra rassa robant y anant á la cassa del pobre contribuent.

¡Quin horripilant sarcasme!
Han abolit nostras glorias, nos han borrar las victorias de nostre penó imperial: Y 'ls masons, antipatrióticos han lograt lo que volían, pues, la pérdida pretenían del imperi colonial.

Lo poble 'l desquit espera; que's talli tanta cissanya y encare pot torná Espanya á aquells temps de Fe, mes bons. Que vinga el que 'l poble espera, la nostra Patria perilla y omplirém Ceuta y Melilla de lliberals y masons.

Vinga 'l dia de la prova, renovém ja nostra Historia y del Calvari á la gloria Espanya podrá volar. Re 'ns abati, ni detinga; los humils, los grans, los joves, los sabis, los richs, los pobres, qu'aixó no's pot aguantar...

¿Que s'han d'escanyá á alguns brétols y fusellá alguns caps *padres*? ¿Que á aquestos polítics lladres se 'ls han d'afeytá 'ls clatells? No perdém temps. Vingan cordas, ó fusells ó bayonetas; no estém ja de mes..... (1)
¡Pataplúm! y ¡Foch á ells!...

J. GRANGÉ.

(1) No hem entés bé la paraula.—N. de la R.

—En Dato declará que entre Carlos VII y en Pi, se quedava ab en Pi. Y en Silvela ha dit darrerament que avants que ab els carlistas se'n aniria ab els republicans, els quals (ha afegit el venerable P. Azcárraga) son gent d'ordre y amichs de las instituciones. Era lo natural. Els dinástichs arruinadors d'Espanya no podían simpatisar ab els carlistas. Han de simpatisar per forza ab el partit republicà. El qual vé á

ALMANACH

Com l'any passat, LO MESTRE TITAS publicarà, ajudant Deu, un Almanach que procurarem deixi satisfets á nostres llegidors. Estém ja preparantlo, y per lo tant, supliquém á nostres colaboradors ens remetin los treballs avants del 10 del pròxim mes de Novembre.

ser com un gran femer ahont s'apilan totas las porquerías de la política.

—Ja han sortit els novios 5, 6 y 7 de la princesa Mercedes. El comte de Turín, protegit pel Rey d'Italia; un net del últim emperador del Brasil, apoyat per en Rampolla, y un príncep rus, *desideratum* d'en Silvela. Pro per ara han dit que *nones*. ¿La princesa ó 'ls prínceps? Vagi á sapiguer. Lo que sí se sab es que la Mercedes es rica, molt rica, segons ha dit la seva mamá donya Cristina.

—Diu la *Semana Católica* que al Congrés Catòlich de Saragossa, els Bisbes demanaren, primer que tot, el retorn á la *Unitat Católica* y el reconeixement del Poder Temporal del Papa. Ara, després de 10 anys, al Congrés Catòlich de Burgos, ni tant sols demanaran cap d'aquells dos extrems. Y aquella revista s'extranya de que 'ls Bisbes no exigeixin la Unitat Católica ni 'l poder temporal del Papa. Pro nosaltres no. Havía de ser aixís. Y, ab temps y palla, serém com á Italia, á Fransa y als EE. Units. Ahont la majoria dels Bisbes y Cardenals son partidaris del rey Humbert y de la llibertat de cults. *Cosí va il mondo, bimba mia...* Y consti que *il mondo* no es la Iglesia.

—Diuhen que 'l marquès de Pidal va á abolir dos facultats de nostra Universitat. Aixís entenen las economías els grans cacichs d'Espanya. Restar medís d'adelanto é il-lustració á la Regió més rica, sabia y adelantada del Estat. Y omplir de catedràtics imbécils la Universitat de Madrid, la terra més pobre, més atarrada é inculta de la Península. Pro Catalunya no consentirà las imbecilitats d'aquests ministres.

—En Sagasta, l'antich president del Consell de Ministres de la República, ha dit que es més monárquich que may. Y que Alfonso XIII es el xival més espavilat de la Manxa. Que ap'ofiti.

Traslado dels restos del General Ortega

La senmana passada va ser portada á Tortosa l'ordre autorizant la exhumació del cadavre del infortunat general Ortega y 'l seu traslado pera ser dipositat en el panteó que la familia posseheix en ríglesia de Santa María de Tauste (Saragossa).

Presenciaren la trista cerimonia el Conde de Sant Simón, don Pere Olleta y Perallón y el párroco de Santa María de Tauste, net el primer y nebot el segon del general Ortega, acompanyats del senyor Alcalde. Trobaren al cadavre en estat de descomposició, pro conservantse perfectament la roba y el kempis, un dels guants que portaba posat y un mocador de seda que se li trobá en la butxaca de la guerrera.

Portaba encara colcat el mocador ab que li taparen los ulls y en lo vestit se notaban perfectament els forats per hont li penetraren las balas.

Tots los objectes, lo mateix que 'ls restos, foren depositats en una petita y hermosíssima urna que portaban los comissionats.

El ninxo ahont estava enterrat ha sigut cedit per la familia al Ajuntament de Tortosa.

Lo MESTRE TITAS li dedica un carinyós recort, y prega á Deu per l'ànima del heroich militar á qui no olvidaré jamay els carlistas.

PRIMER CERTAMEN

Overts els sobres corresponents á las composicions distingidas ab premi ó *accés-sit*, han resultat ser originals dels autors següents:

Premi: Núm. 3 *La Democracia*. Autor: Don Manel Roger de Llúria, advocat y concejal del ajuntament de Lleyda.

Accés-sits: Núm. 52; *España bajo la dominación liberal*. Autor: Don Gonzalo Reyes de la Vega.—Núm. 26; *El buen militar*. Autor: Dr. Don J. Raset.—Núm. 47; *Al poble catalá*. Autor: Don Joseph Mas-sana y Tortosa, de Vilanova y Geltrú.

Lo MESTRE TITAS felicita coralment als quatre companys premiats, y prega al amich Roger de Llúria remeti á la brevetat possible 'l seu retrato, pera poder publicar-lo al número extraordinari del día de San Carlos.

LOS CATALANISTAS

Deyam que personatjes tant importants dintre del catalanisme com en Thos y Codina, en Cels Gomis, els doctors Morgades y Torras y Bages, en Maspons y Labrés y Mossén Cinto s'havían declarat contraris del cambi de la lletra de la magnífica cansó *Los Segadors*, y al efecte citavam alguns pensaments seus. Lo mateix faríam respecte d'altres ilustres personalitats; empró, no disposant de prou espay, sols dirém que s'han declarat contra 'l Concurs de *La Nació Catalana* el vis-president de la Unió Catalanista y catedràtic de la Universitat, senyor Franquesa y Gomis, els mestres en gay saber don Ferrán Agulló, don Ramón Picó y Campamar, don Francesch Matheu, Mossén Jaume Collell y altres, y periódichs com *La Veu del Montserrat*, *L'Atlántida*, *La Veu de Catalunya*, *La Creu del Montseny* y *Lo Teatro Catòlich*, pera no citar als periódichs regionalistas que no reconeixen á la Unió Catalanista, que son més de 20 y que s'han declarat tots en contra de la idea que volía portar á cap *La Nació Catalana*.

Y com que en favor d'aquest cambi de lletra no s'hi ha posat cap periódich ni cap personatje, exceptuant á *La Nació* y á sos redactors; y com que ni aquests son ni representan res davant dels ilustres personatjes que han protestat, ni *La Nació*, per lo tant, pot tenir cap autoritat, resulta que, entre 'ls mateixos catalanistas es rebutjada la idea de *La Nació* y que aquest periódich, si té altres móvils que son amor propi y son orgull, deu retirar son projecte y tancar lo Concurs overt.

Aixó, mirat baix el punt del *sufragi universal*, de la *lley de majorías*, argument suprem de la democracia de llauana al ús y rahó decisiva per *La Nació Catalana*, qui en uns dels passats números tingué 'l mal gust y la poca aprensió de declararse partidaria de las jacobinas y centralisadoras llibertats (!) modernes. Pro hi han altres rahons més decisivas per la gent de gust y pels que miran el fondo de las cosas. Las posaré un altre dia.

L'altre dia clavarem una fuetada al alcalde de Manresa sobre la negativa que 's doná á la sollicitud elevada á aquella alcaldía pera vendre publicament nostre folleto «Catalunya Autónoma.»

De Manresa ens vingué la noticia, y tal com vingué la donarem.

Posteriorment, hem sapigut que l'alcalde de Manresa es el Sr. March, persona digníssima, á qui coneixem fa temps, y no es polaviejista. Avants era integrista acérrim.

La negativa no va donarla ell, sino un empleat del municipi á causa de una mala intelligencia, subsanada ja.

Consti, donchs, que retirem tota paraula que pogués ofendre al Sr. March.

Los gremis de Barcelona en sa major part, están fermes en los seus *tretze*.

Ho celebrem de veras.

Lo qu'han de procurar es que no s'hi fiquin traidors qu'embrollin la troca.

Si hi ha unitat de miras, lo conflicte promet donar bons resultats.

Ja veurá 'l Govern que ab els catalans no s'hi juga.

Ni se 'ns roban, sense protesta, els quartos.

N'estem cansats de mantenir ganduls.

Y ara que parlém de gremis.

¿No sería convenient que 'ls industrials de Barcelona suscrits al *Noticiero Universal*, se donessin de baixa d'aquell *pesetero* y asquerós diari?

¿Qué no veuen que la campanya feta per dit periódich contra 'ls gremis, es pagada á tant la ratlla?

Qui no ho veigi aixís será que te pá al ull.

Vaya un hipócrita y un embustero en Mencheta. Si 'ls gremis guanyessin la partida, segurs poden estar que en Mencheta afirmaría una y mil vegadas qu'ell havia defensat sempre als industrials.

Aixís ho ha fet sempre.

Me vaig convencent de que 'ls castellans son una colla de ximples.

Salvo raras escepcions.

Y ho son de debó, si hem de jutjarlos per la campanya tan sense solta dels periodichs de Madrid contra 'l doctor Robert ab motiu de la qüestió dels gremis.

Els catalanistas diuhen que 'ls *castellanots* necessitan un *cop de fals*.

Y jo dich que lo que necessitan no es aixó, sino un grapat d'aufals.

Per lo que tenen d'animals.

Y d'estúpits.

Y de burros.

Tant burros son, que l'ilustre Colegi d'Advocats de Barcelona ha tingut de dictaminar sobre la qüestió legal que 's plantejá ab motiu dels expedients d'apremi contra 'ls industrials de Barcelona.

Y ha dit lo contrari de lo que afirmaban els madrilenys.

El Clero pot estar contentíssim del Govern que tenim.

Si 's queixa es de pur vici.

El Govern se dedica á fer *pesigollas* als capellans y á donarlos pel morral.

L'un día las fa al P. Corbató, l'altre á un párroco de Navarra, després al P. Artigarraga, mes tart al P. Alonci, á mossén Cardona y altres. La premsa impía, arremet contra las ordres relligiosas, l'Arquebisbe de Sevilla y 'l clero en general.

El País insulta grossera y cobardament als enyor Spínola.

Y el Govern tant tranquil y tant guapo, navegant suaument *por el piélagó inmenso* del presupuesto.

Viva Deu, que si jo fos Cardenal Rampolla, ó Cardenal Sancha, concediría quaranta días d'indulgencia al Govern per cada capellá que fiqués á la garjola.

¿Y cosa estranyal

Tots els sacerdots perseguits del Govern resulta que son los quins parlan el llenguatge de la veritat, homes de virtut y caritatius y de conducta particular intatxable.

Y váyase lo uno por lo otro.

¿Qué m'en diuhen d'en *Polavieca*?

D'aquell general que quan vingué de Filipinas 'ls catòlics mansos (iy tan mansos!) li ensumaban la retransa com si 'es tractés d'algún home providencial!

Hi ha comedias que resultan després un detestable sainete.

Y a proposito de comedias.

L'altre día per assumptos particulars, tinguerem el gust de rebre la visita d'una persona molt formal y amiga del Prelat de la seva diócesis.

Y ens digué que, quan vingué á Catalunya, es topá en una estació del ferrocarril ab lo seu Bisbe.

Nostre amich li preguntá ahont se dirigia, y el Prelat li respongué:

—M'en vaig á fer comedia.

Y el Prelat se dirigia á Burgos.

Consti que ho relatém tal com ens va ser contat, deixant á nostre amich, ó al Prelat, la responsabilitat de las paraulas. Lo succehit es rigurosament històrich.

Per fi la societat «Patronat del Obrer» que presideix el Sr. Satrustegui, ha resolt donar las funcions teatrals sense damas.

Ja era hora.

Las societats católicas no poden ni dehuen per metre funcions de caracter marcadament profa.

Suposem que será deguda aqueixa determinació a la pó d'un rapapolvo del Dr. Morgades. Com a la pó del Dr. Morgades será deguda la desaparició de dos ó tres perdularis ab sotana que feyen la xirinola a la redacció de *El Diluvio* ab el desgraciat Longás.

Y aixó m'afirma mes en lo que deya l'altre dia jo a un católich-lliberal que m'asseguraba que D. Carlos era incapás de curar tots los abusos, porque era impossible a un home atendre a tot.

—No 's preocupi, amich meu, no 's preocupi. Ja veurá com per lo sol fet de ser poder D. Carlos, la meytat de la feyna 's farà per ella sola.

L'exemple a dalt citat ho confirma. No te temps lo Sr. Bisbe Morgades d'enterarse de totas las cosas, y ja no hi ha barrila a la redacció de *El Diluvio*, las societats catolicas supprimeixen las damas del teatro, y altres cosas que nosaltres no sabem s'arreglarán sense empenyer gayre.

Y tot degut al caracter disciplinari del senyor Bisbe.

L'alcalde Sr. Robert ha firmat per últim l'autorizació d'embarch contra 'ls contribuyents adherits a la resistencia passiva.

Y després de firmar... ha presentat la dimissió. ¿No hauria sigut mes digne dimitir avants de firmar l'autorizació?

¡Que n' hi ha poch de homes de talla!

Tornemhi

D'un ilustradíssim Sr. Rector d'aquesta provincia hem rebut la següent carta:

«Sr. Director de LO MESTRE TITAS.

Molt aymat Mestre en Cristo: Ab moltíssima satisfacció acostumo a rebre la seva fogosa lissó cada dissapte, si 'ls correus no la deixen perdre com succeheix moltes vegades: pero, en la del número 118 corresponent al día 23 de setembre, l'article titulat «Deute satisfet,» firmat per en Joan M.ª Roma y dirigit al *Diario Catalán* sobre l'unió externa dels católichs me causá tanta tristesa y decahiment aquell apartat: «Pera aqueixa unió externa de católichs, ens hi sobran las sotanas. No 'm volém cap. Els Bisbes y els capellans no saben manejar com nosaltres las varas de freixa, per lo tant, ens farían nosa,» que no poguí menos d'exclamar:—¿Y es possible que perque algun Bisbe, y una petita part del clero s'han neutralizat ó lliberalizat, ja 'ns escluguin a tots del partit de Cristo que promet encare la salvació d'Espanya? ¿Qué 's pensa, senyor Director, frustada ja l'esperansa del baix clero, y que 'ns hem tornat bajanets pels onze, dotze ó tretze drets que cobrem mensualment? No, aymat Director, no; encare tenim sanch de Lleó y d'espanyol; ó sino, fem las probas y dich jo, en nom de moltíssims:—Aporetin vostés, fort cap als Pirineus, pro, de debó, a garrotada seca, ó ab fusells que deuen tenir ja preparats pera fer els comptes als traïdors y enemichs de la Patria y que, com digué el senyor Barrio y Mier, ens han xupat la sanch y la riqueza... y l'honor; ja veurá si sabem ó no manejar las varas de freixa y hasta 'ls trabuchs si convé, com també sabrem arreconar las sotanas fins haver netejat tota la brutícia que infesta nostra terra...

Deixém apart las maniquas d'altas esferas, y mirant solsament la gloria de Deu, ¡foch sens discreció a la Revolució-masónica-lliberal; puig s'acosta 'l día de las grans justicias, del regnat de Jesucrist y del triunfo de Carlos VII.

Morir; morir volém per Cristo, que es principi de la vida!

Son amich, que 's posará a son costat a l'hora de la llyuya si convé, y l'ayma in cordibu Jesu et M. S. y s. m. b,

UN RECTOR PIRENAICH.

Pirineus Orientals 6/10 99.

Moltas son las cartas rebudas cridantnos l'atenció sobre aquesta unió externa de que venen parlant el *Diario Catalán* y LO MESTRE TITAS. Algunas han merescut que 'ns ficeessim en certs detalls y totas, absolutament totas están conformes ab el nostre humil parer.

Algunas, han volgut veure en el *Diario Catalán* intenció de volguer que la unió externa de católichs rabassés los límits a que nosaltres l'havíam circumscrita, fentla entrar en el terreno polítich. Aquí, alguns ens preguntan: «Si aixís es, ¿no sería lo més llogich que 'l *Diario Catalán* prometés apoyar, per exemple, a un candidat carlista, allí ahont nostra Comunió 'l presentés? ¿No ens podém trovar en el conflicte de que els Bisbes que 's reuniren a Burgos presentin candidats? ¿Qué hem de fer en semblant cas?»

Aném per parts.

El *Diario Catalán* y LO MESTRE TITAS están en una perfecte unió en quant a la defensa dels drets que com a católichs tenim. Aquestos drets los volém, y sino 'ns los garanteixen las autoritats, que deber tenen de ferho, ens los garantirem nosaltres ab los punys. Nosaltres no desitjem provocar conflictes ni pretenim una guerra ofensiva; sino una guerra defensiva y resolta, valga la paraula. Aqueixa es, y no altra, la unió nostra.

*No debém, donchs, enredar la qüestió política en la qüestió que debatim.

Y en quant a lo dels candidats que presentin els Bisbes que assistiren a Burgos, ens té, a nosaltres (no sé si al *Diario Catalán*) sens cap classe de cuidado. Varem parlar del citat Congrés ab la claretat y respecte que sabíam. Y si encare tothom no s'ha dat per enterat, anyadirem: Que 'l Congrés de Burgos es digne de respecte per la intenció bona y santa dels que hi assistiren; pero que si las resolucions allí acordadas han de ser lo que ha de desarmar a la fera revolucionaria que aménassa a la Iglesia y als seus ministres... ja 's poden donar per degollats tots los capellans y frares.

Per lo tant los candidats que presentin els senyors Bisbes reunits a Burgos, encare han de neixer.

Y sino, el temps ens ho dirá prou.

Lo MESTRE TITAS en l'ordre religiós, esta incondicionalment a las ordres dels Bisbes y del Papa y del Cardenal Rampolla si voleu, y del Cardenal Sancha, que ja es dirho tot. En política, estém SOLA, UNICA y EXCLUSIVAMENT a las immediatas ordres de Don Carlos VII.

Podem nosaltres garantir que 'l *Diario Catalán* no ha volgut resumir a una la qüestió religiosa y la purament política. Ni es integrista, ni comillista, ni polaviejista, ni alfonsista. Es católich, vol el triunfo de la religió y la regeneració total de la Patria, y com mes aviat millor.... Me sembla que poden donarse per enterats tots los amichs nostres que han fet alguna observació sobre la política... política de nostre company el *Diario Catalán*.

Y ara, quatre paraulas no més al digne Párroco que 'ns escriu.

Nosaltres volém defensar a la Iglesia y al clero dels atachs que se li disparan cada día.

Y no parlavam de defenses ab fusell y boina. Aqueixa classe de defenses vindrá mes aviat de lo que vosté 's pensa, y espero que vosté no hi farà falta. Pero, en la defensa de que nosaltres parlavam, repeteixo que no hi volem cap sotana ni cap mitra, per respetables que sian. Té el clero molts compromisos que respectem, si no aplaudim. ¿No ho creu aixís vosté? Donchs, senyor meu, llegeixhi lo que segueix, y despensi. Ho trech d'un periódich alfonsí, per supuesto, pero molt católich, ja que te entrada en molts palaus episcopals, apesar de ser son director un masó de marca y estar excomunicat:

«Respecto a España, no puede desearse un Sto. Padre que se tome más interés por nuestra patria y por la familia real.

Sigue paso a paso los acontecimientos que les afectan, y seguramente hará como ha hecho, cuanto esté en su mano para ayudarnos a recuperar nuestra antigua posición en el mundo.

Todo su pensamiento vertido está en sus hermosas y notables encíclicas y cartas a los prelados, así como en el discurso que de sus labios oyeron los peregrinos españoles.

Jamás nombra a S. M. la reina regente sin hacer de ella grandes elogios.

Jamás alude al rey don Alfonso XIII sin llamarle cariñosamente su ahijado, recordando a todos que lo es siempre que se presenta ocasión.

Su amor a España lo ha revelado de mil modos, y muy singularmente haciendo en el presupuesto concordado cuantas reducciones se le han pedido.

Comprende nuestra difícil situación y la necesidad del concurso de todos para salir de ella, y puede asegurarse que accederá a los deseos del Gobierno en cuanto sean razonados.

Es difícil que se avenga a reducir obispos. En Italia, donde hay 200, se opuso a disminuirlos con esta hermosísima frase, propia del vicario de Cristo:

La relajación de disciplina de que hicieron alarde en el Congreso de Burgos los clérigos rurales causó a León XIII profunda impresión. Está resuelto a ponerla un término con toda energía.

La disidencia del arzobispo de Sevilla con el cardenal primado de España concluirá satisfactoriamente, pues es conocido el profundo respeto del prelado Spinola a Su Santidad.

Mes clá, ni l'aigua.

¿Va entenen, nostre apreciable suscriptor, el perquè no hi volem capellans?

JOAN M.ª ROMA.

BANDERILLAS

Despertat, poble espanyol,
¡ay! no sigas tan llanut,
et predican llibertat

y 't venen esclavitut.

Tot son flors, tot son camándulas

é incensadas de progrés...

y 't aplastan ab impostos

y 't diuen: Vida ó diners.

Oh poble espanyol, despertat,

treute la son y obra l'ull

que si acás no 't espavilas

a fé 't en veurás un bull.

«Qui la fassi que la pagui»

diu l'adagi catalá;

pro 'ls pillos solen respondre:

«No pas per ara, germá.»

Diuen que qui paga mana,

pro es cert que l'adagi aqueix

no resa avuy; el qui paga

es el que més obeeix.

També diuen qu'es el poble

el ver Rey de la nació;

á fe de dell podrá serho,

pro será un rey de cartró.

Segons contan a l'Espanya

may se li ponía el sol,

mes avuy sempre esta nuvol

pel pobre poble espanyol.

Será veritat que la Espanya

fou senyora de dos mons,

pro avuy no es mes qu'un patje

per servir a las naciones.

Y d'aixó ¿qui 'n te la culpa?

¿Cóm s'han fos los nostres rals?

Pregunteuho a la butxaca

dels polítichs liberals.

XAROP DE MAGRANA.

Tarrasa, Octubre 99.

TRABUCASSO

Lo que DEYAN los republicans avants de la República:

«Hay que decirlo muy alto: la recogida de un periódico es un atentado. No hay competencia en el Estado para matar los derechos individuales, y si hay algún derecho absoluto y superior a la humanidad, superior al cielo, superior a la tierra, superior a todo, es el derecho que tiene todo individuo de exponer sus ideas, es la inviolabilidad del pensamiento. La expresión del entendimiento humano no se debe, no se puede limitar.» (Castelar en el Congreso, 25 Juny 1869.)

Lo que FEYAN los republicans durant la República:

«Art. 1.º Los gobernadores cuidarán de que los periódicos no incurran en los siguientes casos: 1.º Excitar a la rebelión contra el Gobierno constituido. 2.º Defender la conducta de los que están en armas contra el Gobierno (carlistas). 3.º Publicar otras noticias de la insurrección carlista que las que les sean comunicadas por conducto oficial.—Art. 2.º Si un periódico incurriese en alguno de los casos anteriores, será amonestado.—Art. 3.º Si algún periódico reincide, satisfará una multa de 500 a 5.000 pesetas.—Art. 4.º Si reincidiese de nuevo, será suspendido el periódico y los tribunales juzgarán a los escritores.» (Castelar, presid. del Gob. de la Repúbl. Circular de 20 de Sibre. de 1873.)—«Art. 2.º Los gobernadores civiles acordarán la suspensión de los periódicos que exciten la comisión de los delitos de que habla el Art. 2.º de la Ley de Orden Público, etc.» (Castelar, presid. del Gob. y Maisonave, min. de la Góbern. de la Repúbl. en Decret del 22 Deseembre de 1873.)

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.